

Διάβασαν στο πρόγραμμα της Διεθνούς Έκθεσης Βιβλίου στη Θεσσαλονίκη ότι το Σάββατο το απόγευμα θα κουβεντιάζονταν οι παλαιότερες και οι νέες τάσεις της ισραηλινής λογοτεχνίας. «Γιούργια!» αναφώνησαν εν χορώ. Πήραν υπό μάλης παλαιστινιακές σημαίες και μαντήλες, πήγαν στον τόπο της εκδήλωσης και τη ματαίωσαν κραυγάζοντας συνθήματα. Εκφώνησαν και ένα απολύτως προβλέψιμο κειμενάκι εναντίον του «κράτος-δολοφόνου».

Είχαν υπόψη τους πως η ίδια η παλαιστινιακή αρχή έχει αποδώσει στη Χαμάς μέγα μερίδιο ευθύνης για την τραγωδία του λαού της; Πως κάποιοι Παλαιστίνιοι με απόγνωση και με αποκοτιά τόλμησαν πρόσφατα να διαδηλώσουν εναντίον των τυράννων τους - τότε έγιναν τελευταία φορά ελεύθερες εκλογές στη Γάζα; ποιά ανθρώπινα δικαιώματα γίνονται εκεί σεβαστά;- «αφήστε μας επιτέλους να ζήσουμε» φώναζαν... Ότι εντός του Ισραήλ υπάρχουν ουκ ολίγοι δημοκρατικοί πολίτες, οι οποίοι φρίττουν με την πολιτεία του Νετανιάχου, το γράπωμά του από την εξουσία με άλλοθι τον πόλεμο; Ότι τα θύματα της θηριωδίας της 7ης Οκτωβρίου 2023 ήταν νέα παιδιά, αριστερών αντιλήψεων, που διασκέδαζαν σε ένα μουσικό φεστιβάλ;

Ούτε ξέρουν ούτε θέλουν να ξέρουν τίποτα από τα παραπάνω. Ό,τι θα κλόνιζε τις βεβαιότητές τους, ό,τι θα απειλούσε τη μονοδιάστατη αντίληψή τους για τον κόσμο, το «άσπρο-μαύρο» τους, το αποφεύγουν σαν τον διάβολο. Το λες διανοητική οκνηρία; Συναισθηματικό παιδισμό; Υπαρξιακή ανάγκη να ανήκουν σε ένα στρατόπεδο, σε μια παράταξη, σε μια «συλλογικότητα» κι ας συνεπάγεται αυτό τύφλωση και κώφωση;

Πρόκειται για νεοναζί που παριστάνουν άγαρμπα τους ευαίσθητους, τους αλληλέγγυους, τους ούλτρα αριστερούς, τους αντιεξουσιαστές ενίοτε; Ρέπουν πράγματι προς τη βαρβαρότητα, ιδίως όπου έχουν το πάνω χέρι. Δεν πιστεύω εντούτοις ότι εμφορούνται από την οποιαδήποτε ιδεολογία. Ακόμα και ο αντισημιτισμός τους είναι μια αταβιστική προκατάληψη συνδυασμένη με παχυλή άγνοια, «όλοι οι Εβραίοι» πιστεύουν λανθασμένα «έχουν λεφτά, τους πρέπει άρα μίσος ταξικό». Το δε πεδίο της σύρραξης, το Ισραήλ, τη Γάζα, τον ποταμό Ιορδάνη -“from the river to the sea”- αμφίβολο εάν θα μπορούσαν να το εντοπίσουν στον χάρτη. Βολεύονται εν ολίγοις, τους αρκεί, να εφαρμόζουν πιστά τη γραμμή που τους δίνεται. Κι εύκολα, πολύ εύκολα, εξαλλάσσονται σε όχλο.

Έπρεπε να τους βλέπατε ευθύς μετά την «αγωνιστική παρέμβασή» τους. Έλαμπαν από χαρά, αλληλοσυγχαίρονταν. Είχαν κερδίσει δωρεάν ένα παράσημο για να το επιδεικνύουν στα παιδιά τους και στα εγγόνια τους. Έσπευσαν λίγο αργότερα στην εκδήλωση παλαιστινιακής λογοτεχνίας, που έλαβε χώρα εκεί παραδίπλα. Και την οποίαν βεβαίως ουδείς διανοήθηκε να παρεμποδίσει.

Αναρωτιέμαι: Εάν η δράση τους είχε την οποιαδήποτε αρνητική συνέπεια πάνω τους, θα την τολμούσαν; Ή θα έβριζαν απλώς μέσα απ' τα δόντια τους; Είναι, νομίζω, ζήτημα ηλικίας. Οι νεαρότεροι θα ρίσκαραν και ξύλο και συλλήψεις. Στα αμερικάνικα πανεπιστήμια όσοι πέρυσι διαδήλωναν εναντίον του Ισραήλ υπέστησαν όλως ασύμμετρες συνέπειες. Οι πρεσβύτεροι -καραφλομαλλιάδες, προγαστορες- πλην εξαιρέσεων θα λούφαζαν. Καθότι «οι ανάγκες της ζωής, οι οικογενειακές υποχρεώσεις, η πίεση και το σάκχαρο...» Όπως έκαναν οι γονείς τους επί μία επταετία. Κι έπειτα, όταν είχε εκλείψει ο κίνδυνος, «βγήκαν στις πλατείες με σημαιάκια, κραυγάζοντας “δώστε τη χούντα στο λαό”» που γράφει ο Αναγνωστάκης.

Μήπως έχω υπερβολικές απαιτήσεις; Πόσοι αληθινά σκεπτόμενοι πολίτες, συνειδητοί και ενεργοί, υπάρχουν σε κάθε κοινωνία, σε κάθε πολιτική παράταξη; Και πόσοι θα έβγαιναν μπροστά, θα έβαζαν το κεφάλι τους στον ντορβά παλεύοντας για τη δημοκρατία, την ελευθερία, το δίκιο το δικό τους και του διπλανού τους; Εύκολα τα μεγάλα λόγια, οι ηρωικές φαντασιώσεις. Κανείς από τους Έλληνες της Μεταπολίτευσης δεν ξέρει πως θα συμπεριφερόταν το 1967 ή το 1941 ή το 1821. Μακάρι δε ποτέ να μην βρεθούμε στην ανάγκη να υπερασπιστούμε το Σύνταγμά μας, όπως μας το ζητάει ρητά το ίδιο στο καταληκτικό του άρθρο, κάποτε το 114, σήμερα το 120.

Να πέφτει στη φωτιά... Να θυσιάζεται για ένα ιδανικό που τον υπερβαίνει... Να φανερώνεται στην πράξη παλικάρι... Κανείς δεν μπορεί να απαιτήσει από κανέναν κάτι τέτοιο. Ούτε καν από τον ίδιο τον εαυτό του. Η παλικαριά που ξεπερνά το ένστικτο της αυτοσυντήρησης αποτελεί ένα εντελώς ιδιαίτερο ψυχικό χαρακτηριστικό. Ή το έχεις ή δεν το έχεις.

Το να γίνεσαι ωστόσο εθελουσίως βλαξ και τζάμπα μάγκας, όπως όσοι με το «έτσι θέλω» απαγόρευαν προχθές τη συζήτηση στην Έκθεση Βιβλίου, αυτό ναι. Συνιστά κατάντια. Ντροπή για τον άνθρωπο.-

ΠΗΓΗ: FACEBOOK Χρήστου Χωμενίδη [ΕΔΩ](#) και CAPITAL 12.5.2025 [ΕΔΩ](#)